

BUSINESS CASE

Smarte investeringer i kernevelfærden

Forslagets titel: Brugere som medskabere – Digital Historie & Kunst

Kort resumé: Flere brugere af kommunens historiske fotografier ved at give borgerne mulighed for at tage aktivt del i berigelse, registrering, anvendelse og formidling af de digitale historiske fotos som kulturskabende frivillige

**Fremstillende
forvaltning:** Kultur- og Fritidsforvaltningen

1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2017 p/l	Styring sområ- de	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Varige ændringer							
Besparelser, løn og digital opbevaring	Service	-350	-350	-350	-350	-350	-350
Drift til licenser, hardware, hosting m.m.	Service	200	200	200	200	200	200
Samlet varig ændring		-150	-150	-150	-150	-150	-150
Implementeringsomkostninger							
Leverandørudgifter til webudvikling	Anlæg	200	200				
Lønudgifter til implementering	Anlæg	200	200				
Digitalisering af materialer hos ekstern	Anlæg	45					
Implementeringsomkostninger i alt		445	400				
Samlet økonomisk påvirkning		295	250	-150	-150	-150	-150
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

2. Baggrund og formål

Historie & Kunst lancerer ultimo 2016 en online platform for historiske fotografier på baggrund af en budgetbevilling til Digital Historie & Kunst - fase 1.

Formålet med dette forslag er at iværksætte en fase 2, **Digital Historie & Kunst - Brugere som medskabere** der vil give brugerne mulighed for at tage aktivt del i berigelse, registrering, anvendelse og formidling af de digitale historiske fotos som kulturskabende frivillige.

Mange københavnere besidder viden om byen og vil kunne kvalificere og berige de fotografiske københavnermotiver med oplysninger om eks. tid, sted, begivenheder, personer m.v.

Interessen for Københavns historie er nemlig levende, engageret og foregår i høj grad digitalt. Fotografier deles og diskuteres på sociale medier. Borgere udforsker deres slægts historie eller et kvarters historie i timevis ved hjælp af onlinedatabaser med arkivmateriale. Andre skriver artikler til Wikipedia om

Københavns historie. Særligt dedikerede frivillige bruger timevis på at renskrive håndskrevne dokumenter for at gøre vores bys historie tilgængelig for alle.

Hver især udgør disse brugsmønstre en niche, men tilsammen er rigtig mange borgeres fritidsengagement baseret på digital adgang til kommunens kulturhistoriske samlinger. Denne brug understøttes endnu ikke i et omfang, der forløser potentialet for at gøre endnu flere københavnere til aktive kulturskabere.

Et bidrag til Kultur- og Fritidspolitikken

Digitale historiske fotografier bidrager til implementering af Kultur- og fritidspolitikens indsatsområder og principper:

Faciliteter: Digital adgang erstatter behovet for at opbevare det fysiske billedmateriale på Københavns Museums billedarkiv og Københavns Stadsarkivs læsesal. En selvbetjent digital facilitet styrker lige adgang for alle københavnere til de fotos, der er digitaliseret.

Styrk borgerne: Åben adgang til samlingerne indebærer empowerment. Borgerne får mulighed for selv at undersøge og udforske byens historie uafhængigt af kulturinstitutionerne.

Den digitalt tilgængelige by: Med digitale samlinger og digital adgang kan teknologiske muligheder sættes i spil på en agil og omstillingsparat måde, der kan følge med udviklingen. På den måde skabes de bedste tilbud tilpasset borgernes forskellige behov.

Det historiske København: Digital Historie & Kunst kan sammenlignes med et åbent magasin. Digital adgang er uden tvivl den mest inkluderende måde at slippe kulturen løs på, så den kan udfoldes på nye og uforudsete måder. Når fotografierne dukker op i Google har borgerne adgang til historien, før de vidste, de efterspurgte den.

Det hele barneliv – læring trivsel og alle med: Adgang til de historiske fotografier giver undervisere i folkeskolen helt nye muligheder for at lade eleverne arbejde med fortiden.

Vækstlaget: Digital adgang giver kreative aktører samme muligheder som ansatte på museer og arkiv. Der er tale om et stort bidrag til kulturlivets fødekæde.

3. Forslagets indhold

Forslagets investeringsmidler skal bruges til at skabe grundlaget for at facilitere brugernes muligheder for medskabelse. Det sker ved at bygge videre på den online platform, der bliver lanceret ultimo 2016 samt drive den, så den er i trit med løbende ændringer i brugeradfærd og brugerbehov.

Brugsværdien af digitaliserede historiske fotografier afhænger i høj grad af søgbarheden, der igen afhænger af, hvor godt fotografierne er registrerede. Brugere skal derfor inviteres til at bidrage med registreringen som frivillige medskabere. De frivilliges arbejde udgør en berigelse af fotografierne, som har selvforstærkende effekt på mængden af brug og antallet af øvrige brugere.

Et eksempel på deltagelse kan være, at brugere i en mobilapp sætter emneord på fotografierne, så de bliver lettere at søge i. Et andet eksempel kan være, at de tilføjer deres viden om et motiv eller sted til registreringen af fotografiet. Et tredje eksempel kan være, at brugere placerer fotografierne på kort

(ved hjælp af geodata), så fotografierne kan fremsøges med kort. Disse data vil igen give mulighed for at brugerne kan sammensætte egne fotografiske ruter/byvandring gennem byen.

Effektiviseringspotentiale

Let adgang til søgbare digitaliserede samlinger letter administrative arbejdsgange og giver mulighed for selvbetjening, både for brugere og medarbejdere.

De fotografiske samlinger er rygraden i mange formidlingsindsatser både på Københavns Museum og Københavns Stadsarkiv. Let adgang for alle medarbejdere til en god digital udgave af fotografierne vil effektivisere researchfasen i formidlingsarbejdet og lette antallet af arbejdsgange før medarbejderen står med den rigtige fil i det rigtige format. Denne vil fremover gøres selvbetjent.

Med fuld digital adgang mindskes også den sårbarhed, der er forbundet med få nøglemedarbejders viden om filernes placering og søgemulighederne i dem. Den rette tekniske understøttelse kan i stedet forankre denne viden, så den bliver tilgængelig for alle.

Eksterne brugere af fotografiske samlinger (forskere, studerende, undervisere, journalister m.v.) står ofte med samme researchbehov som medarbejdere. Researchfasen er vanskelig og brugeren skal hjælpes med at søge. Når fotografiet er fundet, skal medarbejdere finde den rigtige fil og udlevere til brugeren. Somme tider digitaliseres fotografiet på ny, på trods af der findes en digital udgave, simpelthen fordi den digitale udgave er for svær at genfinde. Igen kan arbejdsgangen optimeres ved selvbetjening.

I dag opbevares digitale filer uhensigtsmæssigt og dyrt. Ved omlægning til ny infrastruktur, udnyttes ressourcer og kompetencer på tværs af Historie & Kunst bedre.

Organisatorisk forankring:

Projektet er forankret i Københavns Stadsarkiv, hvor et avanceret it-miljø og stærkt specialiserede kompetencer muliggør, at projektet kan realiseres som en skalering af eksisterende rammer, snarere end opbygningen af en ny. Ved skaleringen realiseres en væsentlig større merværdi (fx i form af frivilliges arbejdskraft).

4. Økonomi

Projektets investeringsmidler falder i fire kategorier, hvoraf de to første indgår i denne businesscase:

1. Anlægsudgifter: Videreudvikling af online platform for digitaliserede fotografier, således at den understøtter brugernes deltagelse og medskabelse. Udgifterne er delt op på lønmidler, samt udgifter til ekstern webudvikling/leverandør. Dertil kommer selve digitaliseringen af udvalgte fotosamlinger.
2. Driftsudgifter. Dele af infrastrukturen til lagring og online visning af fotografier etableres allerede i fase 1. Dette skal drives og konstant tilpasses, hvorfor der vil være løbende udgifter til licenser, Copydan, digital bevaring, hardware, hosting.
3. Andre udgifter. I denne kategori falder lønmidler til drift, projektledelse, kommunikation, markedsføring, samt dialog/samarbejde med frivillige. Dette afholdes af Kultur- og fritidsforvaltningen / Historie & Kunst.

4. Yderligere digitalisering. En fortsat digitalisering af yderligere dele af samlingerne vil være oplagt. Der søges fondsmidler til dette.

Vurderingen af udgifter til licenser, hosting og hardware bygger på konkret erfaring, tilgængelige priser og indhentede tilbud fra leverandører.

Tabel 1. Varige ændringer, service

	1.000 kr. (2017 p/l.)					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Besparelser						
Lønudgifter	-300	-300	-300	-300	-300	-300
Omlægning af digital opbevaring, indkøb af udstyr mv.	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Nye driftsudgifter						
Udgifter til licenser, digital bevaring, vedligehold af webløsninger, hardware og hosting	200	200	200	200	200	200
Varige ændringer totalt, service	-150	-150	-150	-150	-150	-150

Investeringsbehovet er vurderet ud fra sammenlignelige projekter i Københavns Stadsarkiv.

Tabel 2. Anlægsinvesteringer i forslaget

	1.000 kr. (2017 p/l.)						I alt
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Leverandørudgifter til Webudvikling	200	200	0	0	0	0	400
Lønudgifter til implementering	200	200	0	0	0	0	400
Digitalisering af materialer hos eksternt	45		0	0	0	0	45
Investeringer totalt, anlæg	445	400	0	0	0	0	845

5. Implementering af forslaget

Den digitale infrastruktur og online platform implementeres allerede i løbet af 2015-16.

Fra 2017 og frem vil der ske en konsolidering af driften og en videreudvikling af online platform med henblik på brugernes medskabelse. De to spor løber parallelt. Udvikling af funktioner og løsninger til online medskabelse er koncentreret i 2017 og 2018.

Webudviklingen planlægges agilt med fokus på mindre produkter, frem for store forkromede løsninger. Forskellige dedikerede funktioner planlægges som delprojekter, der afløser/overlapper hinanden. Arbejdsformen er valgt for at være mest fleksible overfor brugerønsker og tendenser.

Lanceringen af nye muligheder for brugerne sker løbende og kommunikerer løbende.

6. Inddragelse af samarbejdspartnere

Borgere skal bidrage med viden om byens historie og lokalkendskab til steder og bygninger. Borgerinddragelsen sker online, hvor det største antal frivillige kan rekrutteres.

Der anlægges en meget lydhør tilgang til ønsker og behov fra virksomheder og andre potentielle eksterne aftagere af data, fx forskningsverdenen.

Et stærkt fokus på brugerinddragelse og brugerinvolverende udvikling kommer til at sætte retningen for hvilke funktioner og features, der skal udvikles og hvordan de skal udformes. Derudover nedsættes referencegrupper med repræsentanter fra foreninger og lokalgrupper.

7. Forslagets effekt

Forslaget sigter mod at skabe merværdi ved at udnytte og aktivere samlinger, der i dag kun kan benyttes i begrænset omfang. Merværdien består i, at flere får mulighed for at benytte de kulturhistoriske resourcer og får mulighed for at engagere sig som frivillige. Det giver:

- Bedre anvendelse af historiske fotografier – og dermed af fortiden - i nutiden
- Større kendskab til byens historie
- Større ejerskab til byen
- Fællesskab om København
- Ny og kreativ brug af historisk materiale/data

Derudover vil indsatsen skabe større kendskab til både Københavns Museum og Københavns Stadsarkiv samt større brugertilfredshed pga. den lettere og selvbetjente adgang til de meget efterspurgte historiske fotografier.

De digitaliserede fotos stilles til rådighed, så andre forvaltninger kan have glæde af dem, fx TMF i forhold til lokalplansarbejde og BUF i undervisningssammenhæng.

I Historie & Kunst forventes lettere arbejdsgange, mere viden om samlingerne og mindre administration, herunder en effektivisering af det lovpligtige arbejde med sagsbehandling ifm ændringer af bymiljø (museumslovens kap 8).

8. Opfølgning

	Hvordan måles succeskriteriet	Hvem er ansvarlig for opfølgning	Hvornår gennemføres opfølgningen
Stigende besøgstal: 100.000 flere besøg på platform for digitaliserede fotografier end året før (i investeringsperioden)	Webstatistik på tværs af platforme	Historie & Kunst	Ved udgangen af 2017 og 2018
Høj brugertilfredshed med platform for digitaliserede fotografier	Online tilfredshedsundersøgelse.	Historie & Kunst	Ved udgangen af 2017 og 2018
Facilitering af medskabelse: Den tid en ansat arbejder med Digital Historie & Kunst modsvares af den tid en frivillig bruger	Webstatistik, anslået tidsforbrug pr. opgave ganget op og sammenlignet med internt tidsforbrug	Historie & Kunst	Ved udgangen af 2017 og 2018

9. Risikovurdering

Projektet vurderes risikofrit for så vidt angår tidsplan, økonomi og implementering.

Det er ikke kendt, hvor stor en del af fotografierne, der ikke længere er beskyttet af ophavsret. Den viden opstår først, når materialet registreres. Fotografier, der er beskyttet af ophavsret vil ikke kunne downloades af brugere, men stadig ses, opleves og beriges på den kommende platform, samt deles på sociale medier som links.

Den eventuelt manglende mulighed for download kan muligvis formindske interessen blandt enkelte målgrupper som iværksættere og kreative.

Andelen af ophavsrets frit materiale har kun betydning for den effekt, der vedrører ”Ny og kreativ brug af historisk materiale/data” og vurderes dermed som lav i forhold til forslagetets samlede effekt.